

Studenten bleken, afhankelijk van hun leerstijl, voornamelijk te verschillen in de wijze waarop zij zich oriënteren op de tekst en de studietaak, de studietaak plannen en de informatie mentaal organiseren. Er bleek echter weinig verschil te zijn in de wijze waarop de studietaak daadwerkelijk werd uitgevoerd. Studenten met een 'diepgaande' leerstijl behaalden over het algemeen betere toetsresultaten. Deze resultaten werden voornamelijk bepaald door de hogere leessnelheid en de voorkennis over het onderwerp. Ook de toetsverwachting speelde hierbij een bepalende rol.

Het zich oriënteren op en plannen van een studietaak blijkt een belangrijk onderdeel van de studeerstrategie te zijn. De wijze waarop dit optimaal kan plaatsvinden is mede afhankelijk van het type toets dat wordt afgenomen, en, daarmee samenhangend, de wijze waarop kennis het best kan worden verworven. Het geven van advies over 'diepgaand' of 'oppervlakkig' studeren moet dus gerelateerd zijn aan deze aspecten. CASE kan daarbij een hulpmiddel zijn.

Melanie C.M. Ehren, AMC-UvA.

Het rendement van een stage in de huisartspraktijk vergeleken met een stage in een academisch ziekenhuis

Worley P, Line D. *Can specialist disciplines be learned by undergraduates in a rural general practice setting. Preliminary results of an Australian study. Medical Teacher* 1999;21(5):482-4.

In Australië lopen studenten gedurende één jaar klinische stage in een academisch ziekenhuis. Om na te gaan of de klinische stages met evenveel rendement ook in de huisartspraktijk gedaan kunnen worden, werd aan de universiteit van Flinders nagaan wat het rendement van een langdurige stage in de huisartspraktijk is.

In 1997 werden acht studenten die de klinische stage van een jaar in haar geheel in een huisartspraktijk liepen, vergeleken met acht studenten die een heel jaar stage liepen in een universitair ziekenhuis. Beide groepen studenten participeerden op vrijwillige basis in het onderzoek. Deze vrijwilligers werden gematcht op basis van de examenresultaten in het vierde studiejaar. Zij doorliepen de stage in de gebruikelijke klinische vakken, zoals interne geneeskunde, gynaecologie en obstetrie. De bedoeling

van de studie was na te gaan of de stage in de huisartspraktijk leidde tot eenzelfde competentieniveau als de klassieke stage. Om na te gaan of de twee groepen eenzelfde eindniveau haalden, werden de scores van een Objective Structured Clinical Examination (OSCE), een examen over het domein van de specialistische discipline, en de gemiddelde score van alle examens in het vijfde jaar met elkaar vergeleken. Het bleek dat de studenten die de stage in de huisartspraktijk liepen, in ieder geval niet slechter scoorden dan de studenten die klassiek stageonderwijs in het academisch ziekenhuis liepen.

Zoals de auteurs terecht opmerken, is het aantal studenten in deze studie erg klein en verdere statistische analyse is dan ook niet mogelijk. Ook is de opzet van de studie methodologisch niet helemaal correct. De vraagstelling of de ene vorm van stageonderwijs beter is dan een andere vraagt bij een cohort-onderzoek ten minste om een controlegroep die helemaal geen stageonderwijs heeft gehad en ook niet werd blootgesteld aan andere invloeden die de resultaten zouden kunnen verklaren, zoals internetcursussen en terugkomdagen. Ook kunnen we vragen stellen bij de gebruikte criteria zoals een OSCE (waarschijnlijk wel relevant) en de resultaten van theoretische examens (waarschijnlijk minder relevant). Misschien zijn ook procesparameters (zoals de tevredenheid van studenten over de stages) wel relevanter dan de hier gekozen outcome parameters.

Steeds meer wordt duidelijk dat stages in ziekenhuizen vaak geen efficiënte onderwijsvorm zijn om studenten te bekwamen. Om de waarde van deze stages te vergroten moeten de randvoorwaarden (de organisatie) en het proces (de interacties tussen student, docent en patiënt) geoptimaliseerd worden. Wellicht is dat in huisartspraktijken gemakkelijker te realiseren. Dit onderzoek nodigt uit meer onderzoek te doen naar de waarde van huisartsenstages in het basiscurriculum.

Roy Remmen, Universiteit van Antwerpen.